

Luonnos 7.5.2021

TYÖ- JA ELINKEINOMINISTERIÖ

MUISTIO
x.x.2021

LIITE 1

**EHDOTUS VALTIONEUVOSTON ASETUKSEKSI VALTIONAVUSTUKSESTA YRITYS-
TOIMINNAN KEHITTÄMISEKSI VUOSINA 2021–2028****1. Johdanto**

Valtioneuvoston asetus valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028, *uusi yritystukiasetus*, annetaan valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetun lain (/), *uusi yritystukilaki*, nojalla. Uuden yritystukilain mukaiset sääntelyn päälinjat vastaavat pääosin nykyistä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettua lakia (9/2014). Tästä syystä myös ehdotettavan uuden yritystukiasetuksen päälinjat vastaavat pääosin nykyisessä valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetussa valtioneuvoston asetuksessa (716/2014) säädettyä.

Uudessa yritystukiasetuksessa säädettäisiin pääosin voimassa olevaa asetusta vastaavasti aiemmin myönnettyjen avustusten huomioon ottamisesta, sovellettavista Euroopan unionin valtioneuvoston säännöistä, avustuksen enimmäismäärästä investoinneissa, investointiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlasketusta enimmäismäärästä, julkisen rahoituksen osuudesta, avustuksen myöntämisestä suurelle yritykselle, koneiden ja laitteiden vuokrauskustannusten hyväksyttävyydestä, avustuksen enimmäismäärästä kehittämistoimenpiteissä, kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlasketusta enimmäismäärästä, toimintaympäristön kehittämisavustuksen enimmäismäärästä sekä avustuksesta pääomasijoitustoimintaan. Asetusehdotus ei sisällä säännöksiä avustuksen myöntämisen yleisistä edellytyksistä eikä hankkeen aloittamisesta, koska niitä koskevat säännökset sisältyvät uuteen yritystukilakiin.

Sääntely uudistuisi avustuksen myöntämistä ja käyttökohteita koskevan säännöksen osalta siten, että avustuksen käyttökohteita koskevassa säännösehdotuksessa on huomioitu uuden Euroopan alue- ja rakennepolitiikan ohjelman tavoitteet. Myös kustannusmalleja koskeva sääntely uudistuisi ja sitä yhdenmukaistettaisiin kustannusmalleista Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annetussa valtioneuvoston asetuksessa (/), ”*tukikelpoisuusasetus*” säädetyin kanssa. Uutena kustannusmallina käyttöön otettaisiin kertakorvaus. Lisäksi toimintaympäristön kehittämisavustuksen osalta otettaisiin yksinomaan kehittämistoimenpiteitä sisältävissä toimintaympäristön kehittämishankkeissa kustannusmalli, jossa hyväksyttäviä kustannuksia olisivat hankehenkilöstön palkkakustannukset ja hankkeesta aiheutuvista muista kustannuksista kuin hankehenkilöstön palkkakustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 40 prosenttia hyväksytyjen hankehenkilöstön palkkakustannusten määrästä.

Uutta yritystukilakia koskeva esitys sisältää säännökset muutoshakemuksesta ja muutospäätöksestä, miltä osin myös asetusehdotus sisältää täydentävää sääntelyä sekä muu-

toshakemuksesta että muutospäätöksestä. Lisäksi ennakon maksamista koskevaa säännöstä täsmennettäisiin voimassa olevaan verrattuna siten, että ennakon maksamista koskevaan pykälään lisättäisiin säännökset siitä, miten avustuksesta maksettu ennakko huomioidaan hankkeen myöhemmissä maksatuserissä.

Asetusehdotuksen tukialueita ja avustuksen enimmäismäärää koskeva sääntely perustuu vuoden 2021 loppuun asti voimassa oleviin EU:n komission aluetuen suuntaviivoihin sekä alueiden kehittämisestä ja rakennerahastotoiminnan hallinnoinnista annetussa laissa tarkoitetuista tukialueista annettuun valtioneuvoston asetukseen (445/2014). Komissio on vahvistanut 19.4.2021 uudet aluetuen suuntaviivat, jotka tulevat voimaan 1.1.2022 alkaen. Näiden suuntaviivojen perusteella annetaan kansallisesti uusi aluetukikartta, jonka voimaantulo edellyttää komission hyväksyntää. Lisäksi tullaan antamaan uusi tukialueita koskeva valtioneuvoston asetusta. Uuden aluetukikartan ja uuden tukialueasetuksen valmistelu on vielä kesken ja niiden voimaantulo voi aikaisimmillaan olla 1.1.2022. Ehdotetun asetuksen on kuitenkin tarkoitus tulla voimaan syksyllä 2021. Tämän vuoksi ehdotetun asetuksen tukialueita ja enimmäistukiprosentteja koskevissa säännösehdoituksissa ei ole voitu huomioida uutta ja vielä valmisteilla olevaa sääntelyä ja asetusta on todennäköisesti tarpeen tarkastella näiltä osin uudestaan syksyn 2021 aikana.

Asetusehdotuksessa huomioidaan mahdollisuus myöntää kehittämisavustusta niin sanottuna väliaikaisena valtiontukena vuoden 2021 loppuun asti. Covid-19-epidemian aiheuttamien taloudellisten haittavaikutusten hillitsemiseksi Euroopan komissio antoi 19.3.2020 tiedonannon C(2020) 1863 koskien tilapäisiä puitteita valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkessä covid-19-epidemiassa. Suomi on notifiointanut tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelman (komission päätös SA.56995), joka perustuu Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen (SEUT) 107(3)(b) artiklaan sekä tilapäisten valtiontukipuitteiden 3.1 lukuun (komission tiedonanto 2020/C 91 I/01 muutoksineen). Valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annetun lain ja sen nojalla annetun valtioneuvoston asetuksen mukaiset avustukset kuuluvat Suomen tilapäisen COVID-19 -puitetukiohjelman piiriin. Tukiohjelman tavoitteena on muun muassa auttaa yrityksiä jatkamaan ja kehittämään toimintaansa sekä aloittamaan investointisuunnitelmia kriisin aikana ja sen jälkeen sekä ylläpitämään työllisyyttä. Komissio antoi 28.1.2021 tiedonannon tilapäisten valtiontukipuitteiden muutoksista muun muassa tukien enimmäismäärän korotuksesta 1,8 miljoonaan euroon ja voimassaolon jatkumisesta 31.12.2021 saakka. Komissio jatkoi 10.3.2021 antamallaan päätöksellä (SA.61959) Suomen puitetukiohjelman voimassaoloa 31.12.2021 asti ja nosti sen nojalla myönnettävän tuen enimmäismäärän 800 000 eurosta 1,8 miljoonaan euroon yritystä kohti.

Puitetukiohjelmassa on kyse tilapäisestä koronaepidemiasta johtuvasta valtiontukisääntöjen kevennyksestä. Puitetukiohjelman mukaisesti myönnettävä tuki voidaan yhdistää de minimis -asetuksen mukaiseen tukeen, eli käytännössä molempia tukia voidaan myöntää samalle yritykselle. Tuen enimmäismäärää laskettaessa on otettava huomioon kaikkien Suomen viranomaisten puitetukiohjelman nojalla kyseiselle yritykselle myöntämät tuet. Puitetukiohjelman nojalla myönnettävä tuki saa kasautua de minimis -asetuksen (komission asetusta Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 107 ja 108

artiklan soveltamisesta vähämerkityksiseen tukeen, 1407/2013) sekä komission asetuksen 651/2014 tiettyjen tukimuotojen toteamisesta sisämarkkinoille soveltuviksi perussopimuksen 107 ja 108 artiklan mukaisesti (jäljempänä ”yleinen ryhmäpoikkeusasetus”) nojalla myönnettävän tuen kanssa edellyttäen, että kyseisten säädösten kasautumissääntöjä noudatetaan.

2. Ehdotetun asetuksen sisältö

1 luku Yleiset säännökset

1 § *Soveltamisala ja suhde muuhun lainsäädäntöön*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että asetusta sovellettaisiin sekä puhtaasti kansallisista varoista että Euroopan unionin varoista osarahoitettuihin yrityksen kehittämisavustuksiin ja toimintaympäristön kehittämisavustuksiin.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, miltä osin avustuksia myönnettäessä sovellettaisiin tässä asetuksessa säädetyn lisäksi Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien kustannusten tukikelpoisuudesta annettua valtioneuvoston asetusta. Momentin mukaan avustuksia myönnettäessä tulisi soveltaa tukikelpoisuusasetuksen säännöksiä hankinnoista (19 §), osamaksukaupalla hankitusta omaisuudesta (20 §), käytettyinä hankituista koneista ja laitteista (22 §), arvonlisäveron tukikelpoisuudesta (24 §) ja tukipäätöksessä hyväksytyjen kustannuslajien välisistä muutoksista (26 §).

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, miltä osin avustuksia myönnettäessä sovellettaisiin tässä asetuksessa säädetyn lisäksi alueiden kehittämisen ja Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annettua valtioneuvoston asetusta (/), ”*rahoitusasetus*”. Momentin mukaan silloin, kun avustuksen rahoittamiseen käytettäisiin EU:n varoja tulisi soveltaa rahoitusasetuksen säännöksiä haku- ja valintamennettelystä EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa (31 §), tukipäätöksestä EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa (32 §) ja tuen maksamisesta EU:n alue- ja rakennepolitiikan ohjelmassa (33 §).

2 § *Määritelmät*

Pykälä sisältäisi asetuksessa käytettävien keskeisten käsitteiden määritelmät.

3 § *Aiemmin myönnettyjen avustusten huomioon ottaminen*

Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi annettua valtioneuvoston asetusta (716/2014) vastaavasti, että aiemmin myönnettyjen avustusten vaikutukset on arvioitava uutta avustushakemusta käsiteltäessä, jos avustuksen myöntämisestä on kulunut enintään viisi vuotta. Säännöksen tarkoituksena on osaltaan korostaa avustusten vaikuttavuuden arvioinnin ja seurannan merkitystä. Arviointi tehtäisiin avustushakemuksen käsittelyn yhteydessä samassa tietojärjestelmässä, jossa avustusasiat käsitellään.

4 § *Avustuksen myöntäminen ja käyttökohteet*

Pykälässä säädettäisiin avustuksen myöntämisestä ja käyttökohteista. Avustusta myönnettäisiin hankkeisiin, joilla arvioidaan olevan merkittävä vaikutus yrityksen kasvuun tai kansainvälistymiseen, yrityksen innovaatiotoimintaan, osaamisen kehittämiseen tai digitalisaation edistämiseen, yrityksen tuottavuuteen, hiilineutraalisuuden edistämiseen tai energia- tai materiaalitehokkuuteen taikka yrityksen ilmastonmuutokseen sopeutumiseen.

Avustusten käyttökohteista säädettäisiin huomioiden Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 ja Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Osaava ja uudistuva Suomi 2021–2027 tavoitteet ja vaatimukset avustusten kohdentamiselle. Myönnettäessä rahoitusta edellä todetuista EU-ohjelmavaroista avustusten käyttökohteet määräytyvät ohjelmassa todettujen painopisteiden ja tuettavien toimenpiteiden perusteella. Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan ohjelmakauden 2021–2027 keskeisiä painopisteitä ovat digitalisaation edistäminen sekä vihreän siirtymän tukeminen laajasti.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin nykytilaa vastaavasti, että avustuksen päätöskohmainen enimmäismäärä olisi seitsemän miljoonaa euroa. Enimmäismäärä on tarkoituksenmukaista pitää ennallaan, sillä se on ollut riittävä voimassa olevan sääntelyn aikana toteutettuja pk-yritysten hankkeita tarkastellen, eikä se ole ohjannut haitallisesti hankkeiden sisältöä tai toteuttamista. Yli 3 miljoonan euron avustukset ovat olleet harvinaisia nykyisen lain voimassaoloaikana ja niitä on tähän mennessä myönnetty vain kuusi kappaletta. Ottaen lisäksi huomioon alueille kehittämisavustusten myöntämiseen vuositasolla osoitetut varat suurten yksittäisten hankkeiden tukeminen vähentää alueen muiden pk-yritysten avustusmahdollisuuksia.

5 § *Kustannusmallit*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että hankkeen kustannusmalleista päättäisi toimivaltainen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus. Käytännössä kustannusmalleja koskeva päätös olisi osa avustuspäätöstä.

Pykälän 2 momentti sisältäisi viittauksen tukikelpoisuusasetuksen 3 §:n 2 momenttiin, jossa säädetään käytettävistä kustannusmalleista. Yrityksen kehittämisavustuksen ja toimintaympäristön kehittämisavustuksen osalta käytettäisiin tukikelpoisuusasetuksen 3 §:n 2 momentin 2–4 kohdissa tarkoitettuja kustannusmalleja, joita ovat kertakorvaus (2 kohta), prosenttimääräinen korvaus (*flat rate*) (3 kohta) ja tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuva korvaus (4 kohta). Lisäksi voitaisiin käyttää myös edellä mainittujen kustannusmallien yhdistelmiä. Yrityksen kehittämisavustuksessa ja toimintaympäristön kehittämisavustuksessa käytettävien kustannusmallien sisällöstä säädettäisiin tarkemmin ehdotetussa asetuksessa.

6 § *Palkkakustannukset*

Pykälä sisältäisi viittauksen tukikelpoisuusasetukseen. Pykälässä säädettäisiin, että palkkakustannusten korvaamiseen ja hyväksyttäviin palkkakustannuksiin sovellettaisiin sekä yrityksen kehittämishankkeissa että toimintaympäristön kehittämishankkeissa, mitä tukikelpoisuusasetuksen 6 §:n 1 ja 2 momentissa, 3 momentin 2 kohdassa, 4 ja 5 momentissa sekä 8 §:ssä säädetään. Tukikelpoisuusasetuksen 6 §:ssä säädetään hyväksyttävistä palkkakustannuksista, palkkakustannusten tukikelpoisuuden edellytyksistä, palkkakustannusten korvaamiseen käytettävästä kustannusmallista sekä osa-aikaisesti hankkeessa työskentelevän henkilön palkkakustannusten korvaamisesta. Tukikelpoisuusasetuksen 8 §:ssä säädetään palkkakustannusten korvaamisesta tosiasiallisesti aiheutuneisiin ja maksettuihin tukikelpoisiin kustannuksiin perustuen sekä prosenttimääräisestä korvauksesta palkkakustannusten sivukuluista.

2 luku Yrityksen kehittämisavustus

7 § Sovellettavat Euroopan unionin valtiontukisäännöt

Yrityksen kehittämisavustuksen myöntäminen perustuisi pääsääntöisesti yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen. Eräissä asetuksessa erikseen säädettyissä tapauksissa avustus kuitenkin myönnettäisiin de minimis -tukena.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että avustus voitaisiin myöntää myös tilapäisistä puitteista valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa annetun komission tiedonannon C(2020) 1863 mukaisena väliaikaisena valtiontukena. Avustus voitaisiin myöntää niin sanottuna väliaikaisena valtiontukena komission tilapäisiä valtiontukipuitteita koskevan tiedonannon ja Suomen puitetukiohjelman mukaisesti. Tilapäiset valtiontukipuitteet ja Suomen puitetukiohjelma ovat voimassa vuoden 2021 loppuun asti. Avustuksen myöntäminen väliaikaisena valtiontukena edellyttää, että päätös avustuksen myöntämisestä tehdään puitetukiohjelman voimassa ollessa eli viimeistään 31.12.2021.

8 § Avustuksen enimmäismäärä investoinnissa

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa asetusta vastaavasti investointiin myönnettävän yrityksen kehittämisavustuksen enimmäisprosenttiosuudesta avustuksen perusteena olevista kustannuksista. Avustuksen enimmäismäärät porrastettaisiin tuki-alueittain sekä yrityksen koon perusteella. Porrastus perustuu komission alueellisia valtiontukia koskevien suuntaviivojen nojalla hyväksymään Suomen aluetukikarttaan. Komissio on jatkanut vuosiksi 2014–2020 hyväksytyyn aluetukikartan voimassaoloa 31.12.2021 saakka. Komissio on 19.4.2021 antanut tiedonannon C(2021) 2594 alueellisia valtiontukia koskevista suuntaviivoista 1.1.2022 alkaen. Valmistelu Suomen aluetukikartaksi 1.1.2022 alkaen on käynnissä. Aluetukikartta on hyväksyttävä komissiolle ennen sen voimaantuloa.

Aluetukikartassa määritellään, millä alueilla Suomi saa myöntää alueellista investointitukea Euroopan unionin valtiontukisääntöjen nojalla. Lisäksi aluetukikartassa vahvistetaan tukialueilla pienille, keskisuurille ja suurille yrityksille myönnettävän avustuksen enimmäismäärät. Aluetukikartta vuosiksi 2014–2020, jota sovelletaan 31.12.2021 asti, kattaa Euroopan komission määrittelemät harvaan asutut Itä- ja Pohjois-Suomen alueet,

jotka ovat I tukialuetta. Lisäksi Suomi on nimennyt Euroopan komission hyväksymän väestöosuuden puitteissa II tukialueeksi Salon seutukunnan sekä Kannonkosken, Kars-
tulan, Kinnulan, Kivijärven, Kyyjärven, Pihtiputaan Saarijärven, Viitasaaren ja Konne-
veden kunnat. Lisäksi valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla on mah-
dollista myöntää investointeihin avustusta pienille ja keskisuurille yrityksille aluetuki-
kartan ulkopuolisilla alueilla, joita tässä asetuksessa kutsutaan III tukialueeksi.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että avustus myönnettäisiin 7 §:ssä säädetystä pää-
säännöstä poiketen joko valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen mukaisena tu-
kena tai niin sanottuna väliaikaisena valtiontukena.

9 § Investointiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlaskettu enim- mäismäärä

Pykälässä säädettäisiin voimassa olevaa asetusta vastaavasti, että myönnettävän yrityk-
sen kehittämisavustuksen ja muun valtion tueksi katsottavan tuen prosenttiosuuksien
yhteenlaskettu enimmäismäärä avustuksen perusteena olevista menoista voisi olla enin-
tään 8 §:ssä säädetyn enimmäisprosenttiosuuden mukainen.

10 § Julkisen rahoituksen osuus

Pykälä sisältäisi viittauksen yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 14 artiklan 14 kohtaan,
jossa säädetään avustuksen saajan velvollisuudesta rahoittaa tukikelpoisista kustannuk-
sista vähintään 25 prosenttia sellaisella rahoituksella, johon ei liity julkista tukea. Vas-
taava viittaus sisältyy voimassa olevaan yritystukiasetukseen, mutta viittauksen sana-
muotoa on tarkistettu asetusehdotuksessa.

11 § Avustuksen myöntäminen suurelle yritykselle

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa yritystukiasetusta vastaavasti yri-
tyksen kehittämisavustuksen myöntämishdoista myönnettäessä avustusta suurelle yri-
tykselle investointiin I ja II tukialueilla. Momentissa säädettäisiin siitä, että avustusta
investointiin suurelle yritykselle voitaisiin myöntää vain uuteen toimintaan. Säännös
perustuu komission alueellisiin valtiontukisääntöihin, joiden mukaan alueellista tukea
investointeihin voidaan myöntää Suomen aluetukikartan mukaisilla alueilla suurille yri-
tyksille vain uuteen toimintaan. Momentissa uudeksi toiminnaksi määriteltäisiin inves-
tointi uuteen toimintayksikköön, liiketoiminta-alueeseen, tuotteeseen tai palveluun.
Säännöstä sovellettaessa tulisi huomioida myös valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeus-
asetuksen ehto, jonka mukaan uusi toiminta ei saa olla samaa tai samankaltaista kuin
kyseisessä toimipaikassa aikaisemmin harjoitettu toiminta. Samalla tai samankaltaisella
toiminnalla tarkoitettaisiin asetuksessa toimintaa, joka kuuluu samaan tilastollisen toi-
mialaluokituksen nelinumerotasoon. Valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen
mukaan avustusta ei voida myöntää myöskään yritykselle, joka on lopettanut saman
toiminnan tai samankaltaisen toiminnan Euroopan talousalueella avustushakemuksen
jättämistä edeltävän kahden vuoden aikana tai jos yritys avustushakemuksen jättämisen
jälkeen aikoo lopettaa tällaisen toiminnan kahden vuoden kuluessa investoinnin toteut-
tamisesta.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin lisäedellytyksistä myönnettäessä avustusta suurelle yritykselle Euroopan unionin varoista ja niitä vastaavista valtion varoista. Momentin mukaan Euroopan unionin varoja ja niitä vastaavia valtion varoja voidaan myöntää suurelle yritykselle vain Suomen alue- ja rakennepolitiikan ohjelman Uudistuva ja osaava Suomi 2021–2027 myöntämisedellytykset täyttävään investointiin.

12 § *Koneiden ja laitteiden vuokrauskustannusten hyväksyttävyyys*

Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevaa yritystukiasetusta. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yrityksen kehittämisavustuksen myöntämisestä koneiden ja laitteiden pitkäaikaisesta vuokraamisesta (*leasing*) aiheutuvien kustannusten perusteella.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että I ja II tukialueella avustus tulee myöntää de minimis -tukuena. Yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen aluetukea koskevan säännöksen (14 artiklan 6 kohdan b alakohta) mukaan vuokrasopimukseen tulee sisältyä velvoite, jonka mukaan avustuksen saajan on ostettava kyseessä oleva omaisuuserä vuokrasopimuksen päätyttyä. Mainitun velvoitteen ei voida katsoa soveltuvan Suomessa noudatettavaan käytäntöön, jonka mukaan vuokrattu omaisuuserä palautuu yleensä vuokrasopimuksen jälkeen takaisin vuokranantajalle. Koska edellä mainittu yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen valtioneuvoston päätös ei sovellu Suomessa noudatettavaan käytäntöön, avustus vuokrausmenoihin myönnettäisiin de minimis -tukuena aluetukikartan mukaisilla I ja II tukialueilla.

13 § *Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus kehittämistoimenpiteissä*

Pykälässä säädettäisiin kehittämistoimenpiteiden osalta avustuksen perusteeksi hyväksyttävistä kustannuksista. Avustuksen perusteeksi voitaisiin hyväksyä hankkeen välittömät kustannukset ja muita kustannuksia pykälässä säädetyin tavoin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että avustuksen perusteeksi hyväksyttäisiin hankkeen välittömät kustannukset. Välittömiä kustannuksia olisivat 1 momentin mukaan asetuksen 6 §:ssä tarkoitetut palkkakustannukset, ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset, ulkomailla järjestettävän näyttelyn tai messuille osallistumisen kustannukset, tuotteiden kehittämiseen liittyvien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannukset ja ulkomaille suuntautuvien matkojen kustannukset mukaan lukien kotimaan matkaosuuksista aiheutuvat kustannukset.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat 6 §:ssä tarkoitetut palkkakustannukset. Palkkakustannuksiin ei voisi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista, kuten vuokratyövoimasta tai muille kuin avustuspäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Momentin 2 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset. Niihin voitaisiin hyväksyä hankkeen toteuttamiseen liittyvistä konsultointi-, asiantuntija-, kehittämis- ja

testauspalveluista sekä muiden vastaavien osaamista, tietotaitoa ja liiketoimintaa kehittävien ulkopuolisten palvelujen käytöstä aiheutuvia kustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat ulkomailla järjestettävän näyttelyn tai messuille osallistumisen kustannukset. Kustannukseksi voitaisiin hyväksyä esimerkiksi messu- tai näyttelyosaston vuokraamisesta ja pystyttämisestä aiheutuvat kustannukset sekä näyttelyesineiden meno-paluurahdi. Välittömiin kustannuksiin ei voida hyväksyä esimerkiksi tarjoilu- ja edustuskuluja tai vakuutusmaksuja.

Momentin 4 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat tuotteiden kehittämiseen liittyvien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannukset. Niihin voitaisiin hyväksyä tarkoitukseen hankittujen välttämättömien raaka-aineiden ja puolivalmisteiden kustannukset.

Momentin 5 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat ulkomaille suuntautuvien matkojen kustannukset mukaan lukien kotimaan matkaosuuksista aiheutuvat kustannukset. Kustannukset voitaisiin hyväksyä siltä osin, kun ne kohdistuvat avustuspäätöksessä todettaviin matkakohteisiin ulkomailla. Kotimaan matkakustannuksista aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitetaan niitä kustannuksia matkaosuuksista, joita syntyy ulkomaan matkalle lähdettäessä tai sieltä palattaessa kotimaassa. Välittömillä matkakustannuksilla tarkoitetaan lisäksi kotimaan lentoasemalta alkavan lennon kustannuksia ulkomailla olevalle lentoasemalle. Ulkomaille suuntautuvien matkojen välittömiin kustannuksiin voidaan hyväksyä lisäksi kustannukset siltä osin kuin saman ulkomaanmatkan yhteydessä siirrytään ulkomailla lentoasemalta toisessa matkakohteessa olevalle lentoasemalle. Myös muita matkustustapoja kuin lentämistä käytettäessä toimitaan vastaavalla tavalla. Muista perillä matkakohteessa olevista matkakustannuksista säädetään 2 momentissa.

Pykälän 2 momentin mukaan hankkeen muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 7 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä (*prosenttimääräinen korvaus*). Prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset, hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja laitteista aiheutuvat kustannukset, yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen kustannukset, kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset, ulkomaanmatkan kustannukset perillä matkakohteessa sisältäen majoituksesta, päivärahoista, aterioista ja matkakohteessa toteutettavista sisäisistä matkoista aiheutuvat kustannukset, näyttelyn tai messuille osallistumisen edellyttämästä vaatetuksesta, somistamisesta ja markkinointiaineistosta aiheutuvat kustannukset, henkilöstön rekrytointikustannukset ja hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

Momentin 1 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja laitteista aiheutuvat kustannukset. Toimitiloista aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitettaisiin vuokratkustannuksia sekä muita toimitiloista aiheutuvia kustannuksia kuten sähkö-, lämmitys-, vesi- ja siivouskustannuksia.

Hankkeen käyttöön varatuista koneista sekä laitteista aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitettaisiin koneiden ja laitteiden hankinta-, vuokra- ja leasingkuluja, poistoja sekä korjaus- ja huoltokustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kaikki yksinomaan Suomessa tapahtuvien matkojen kustannukset.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi avustuksen saajaorganisaation taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallinnointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 5 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin ulkomaanmatkan kustannukset perillä matkakohteessa sisältäen majoituksesta, päivärahoista, aterioista ja matkakohteessa toteutettavista sisäisistä matkoista aiheutuvat kustannukset. Matkakohteessa toteutettavista sisäisistä matkoista aiheutuvia kustannuksia olisivat mm. taksin ja muiden kulkuvälineiden lähikuljetuksista aiheutuvat kustannukset, julkisilla kulkuneuvoilla kuljettujen matkojen kustannukset sekä auton vuokratkustannukset.

Momentin 6 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin näyttelyn tai messuille osallistumisen edellyttämästä vaatetuksesta, somistamisesta ja markkinointiaineistosta aiheutuvat kustannukset. Somistamisesta aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitettaisiin esimerkiksi näyttelyalueella käytettävien kukkien, kangasmateriaalien, koriste-esineiden ja lippujen kustannuksia. Markkinointiaineistoksi katsottaisiin mm. esitteet, tavaränäytteet, liikelahjat, sähköiset tallenteet sekä internet-sivujen kehittäminen ja ylläpitäminen.

Momentin 7 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin henkilöstön rekrytointikustannukset. Rekrytointikustannuksiksi katsottaisiin esimerkiksi työpaikkailmoituksen julkaisemisesta, hakemusten arvioinnista sekä hakijoiden haastattelusta ja testauksesta aiheutuvat kustannukset.

Momentin 8 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Näillä kustannuksilla tarkoitettaisiin mm. julisteista, tietokylteistä, internet-sivujen hankekuvauksista sekä kaikista rakennerahastohankkeiden viestintäohjeistuksessa edellytettävistä toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

14 § *Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus investoinneissa*

Pykälässä säädettäisiin investointien osalta avustuksen perusteeksi hyväksyttävistä kustannuksista. Avustuksen perusteeksi voitaisiin hyväksyä hankkeen välittömät kustannukset ja muita kustannuksia pykälässä säädetyin tavoin.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että avustuksen perusteeksi hyväksyttäisiin hankkeen välittömät kustannukset. Välittömiä kustannuksia olisivat 1 momentin mukaan 6 §:ssä tarkoitetut hyväksyttävät rakentamiseen liittyvät palkkakustannukset, rakennuskustannukset mukaan lukien maanrakennuskustannukset, koneiden ja laitteiden hankinta- ja leasingkustannukset ja aineettomien investointien kustannukset.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat 6 §:ssä tarkoitetut hyväksyttävät rakentamiseen liittyvät palkkakustannukset. Palkkakustannuksiin ei voi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista, kuten esimerkiksi vuokratyövoimasta tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita. Tässä yhteydessä rakentamiseen liittyvillä palkkakustannuksilla voidaan tarkoittaa myös maanrakentamisen palkkakustannuksia.

Momentin 2 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat maanrakennuskustannukset. Maanrakennuskustannuksilla tarkoitetaan hankkeeseen liittyvän maa-alueen muokkausta hankkeen mukaiseen käyttötarkoitukseen. Maanrakennuskustannuksia olisivat tarkoitukseen hankitut ulkopuoliset palvelut ja rakentamisessa käytettävät materiaalit. Maanrakennuskustannuksiin ei voida lukea maa-alueen hankintaa.

Momentin 3 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat rakennuskustannukset. Rakennuskustannuksilla tarkoitetaan hankkeen mukaisen rakennuksen tai rakennelman rakentamisesta, laajentamisesta tai hankkeen tarkoittamaan käyttötarkoitukseen muuntamisesta avustuksen saajalle aiheutuvia kustannuksia, kuten rakennusmateriaaleista, suunnittelusta ja muista hankittavista palveluista aiheutuvia kustannuksia. Rakennuskustannuksiin ei lueta 1 kohdassa todetulla tavalla korvattavia palkkakustannuksia tai rakennetun kiinteistön hankintaa ostamalla.

Momentin 4 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat koneiden ja laitteiden hankinta- ja leasingkustannukset. Kustannuksiin voitaisiin sisällyttää myös kone- ja laitehankintoihin kohdistuvat ulkopuolisilta hankittavien asennuspalvelujen kustannukset.

Momentin 5 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat aineettomien investointien kustannukset. Aineettomalla investoinnilla tarkoitetaan tekniikan siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttöilupien, taitotiedon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin prosenttimääräisestä korvauksesta investoinneissa. Ehdotetun 2 momentin mukaan hankkeen muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Investoinneissa prosenttimääräisen korvauksen perusteeksi hyväksyttäviä kustannuksia olisivat hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset, hankkeen matkakustannukset, kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset, koneiden ja laitteiden asentamiseen sekä uudelleen sijoittamiseen liittyvät palkkakustannukset, koneiden ja laitteiden käyttöönottoon liittyvät erilliset kustannukset, käyttöomaisuuden pienhankinnoista aiheutuvat kustannukset, kiinteistön ostamisesta tai vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset,

rakennusaikaisesta siivouksesta, lämmityksestä sekä sähkön ja veden käytöstä aiheutuvat erilliset kustannukset ja hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset.

Momentin 1 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen matkakustannukset.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi tuen saajaorganisaation taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallintointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelini- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin koneiden ja laitteiden asentamiseen sekä uudelleen sijoittamiseen liittyvät palkkakustannukset. Asentamisen palkkakustannuksilla tarkoitetaan avustuksen saajalle asentamisesta aiheutuvia palkkamenoja. Koneiden ja laitteiden uudelleen sijoittamiseen liittyvillä palkkakustannuksilla tarkoitetaan esimerkiksi koneiden ja laitteiden nostosta ja siirtämisestä sekä ns. layout –muutoksista aiheutuvia palkkakustannuksia.

Momentin 5 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin koneiden ja laitteiden käyttöönottoon liittyvät erilliset kustannukset. Käyttöönottoon liittyvillä kustannuksilla tarkoitettaisiin esimerkiksi koneisiin ja laitteisiin perehdyttämisestä, käyttökoulutuksesta, koeajosta tai luovutus-, hyväksymis- ja käyttöönottotarkastuksista aiheutuvia palkka- ja matkakustannuksia. Erillisillä kustannuksilla tarkoitettaisiin perehdyttämiseen ja käyttökoulutukseen ulkopuoliselta toimittajalta hankittaviin palveluihin liittyviä kustannuksia, siltä osin kuin ne ovat hankittu laitteiden toimitussopimuksista erillisinä tai ovat selvästi toimitussopimuksista eriteltävissä.

Momentin 6 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin käyttöomaisuuden pienhankinnoista aiheutuvat kustannukset. Pienhankintoja olisivat esimerkiksi työkalut, puhelimet ja muut viestintävälineet sekä tietokoneet. Lisäksi pienhankinnoiksi katsottaisiin yleensäkin hankinnat, jotka yritys voisi vähentää elinkeinotulon verottamisesta annetun lain (360/1968) 33 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettulla tavalla koskien tätä asetusta sovellettaessa käyttöomaisuutta, jonka hankintameno on enintään 1 200 euroa.

Momentin 7 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kiinteistön ostamisesta tai vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset.

Momentin 8 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin rakennusaikaisesta siivouksesta, lämmityksestä sekä sähkön ja veden käytöstä aiheutuvat erilliset

kustannukset. Tässä yhteydessä erillisillä kustannuksilla tarkoitetaan rakennusaikaisia ja ennen rakennusten käyttöön ottoa syntyviä avustuksen saajan palkkakustannuksia tai avustuksen saajan tekemiin urakkasopimuksiin sisällyttäviä erillisiä siivous-, lämmitys-, sähkö- ja vesikustannuksia.

Momentin 9 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Näillä kustannuksilla tarkoitettaisiin mm. julisteista, tietokylteistä, internet-sivujen hankekuvauksista sekä kaikista rakennusrahastohankkeiden viestintäohjeistuksessa edellytettävistä toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

15 § *Kertakorvaus*

Pykälässä säädettäisiin kertakorvauksen käyttämisestä yrityksen kehittämisavustuksessa. Säännös olisi uusi.

Pykälän 1 momentin mukaan elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voisi päättää, että avustus myönnetään tukikelpoisuusasetuksen 15 §:ssä sekä 16 §:n 1 ja 4–5 momentissa tarkoitettuna kertakorvauksena. Tukikelpoisuusasetuksen 15 §:ssä säädetään kertakorvauksen käyttämisen edellytyksistä, kertakorvaushankkeen toteuttamisesta ja kertakorvauksen maksamisen perusteista ja edellytyksistä. Tukikelpoisuusasetuksen 16 §:n 1 momentissa säädetään kertakorvauksen määrän vahvistamisesta ja kertakorvaushankkeen kokonaiskustannusten enimmäismäärästä ja 4 momentissa kustannusarvion laatimisesta, jos kertakorvaushankkeen toteuttaminen ja tuen maksaminen jaetaan osiin. Tukikelpoisuusasetuksen 5 momentti koskee erikseen käyttöön otettavia vakioituja kertakorvauksia, jotka tukikelpoisuusasetuksessa tarkoitettu hallintoviranomainen voi vahvistaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin hankkeen kustannusarvioluonnokseen sisällytettävistä kustannuksista kehittämistoimenpiteitä sisältävässä hankkeessa. Kehittämistoimenpiteiden osalta kustannusarvioluonnokseen tulisi sisältyä hankkeen palkkakustannukset ja edellä 13 §:ssä tarkoitettut välittömät kustannukset ja niiden perusteella maksettava prosenttimääräinen korvaus.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin hankkeen kustannusarvioluonnokseen sisällytettävistä kustannuksista investoinneissa. Investoinneissa kustannusarvioluonnokseen laskettaisiin, kuten kehittämistoimenpiteissäkin hankkeen palkkakustannukset ja edellä 14 §:ssä välittömät kustannukset ja niiden perusteella maksettava prosenttimääräinen korvaus.

16 § *Avustuksen enimmäismäärä kehittämistoimenpiteissä*

Pykälä vastaisi pääosin voimassa olevassa yritystukiasetuksessa säädettyä. Pykälän 1 momentissa säädettäisiin yrityksen kehittämisavustuksen enimmäismäärästä sellaisten hankkeiden osalta, jotka sisältävät ainoastaan kehittämistoimenpiteitä.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin siitä, että avustus myönnettäisiin de minimis -tukena. Lisäksi 2 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta myöntää avustus yleisen

ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuviin kustannuksiin. Edellä mainittujen kustannusten osalta avustus voitaisiin siis myöntää joko de minimis -tukena tai yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla. On huomattava, että 13 §:n 1 momentin kohdian 1 ja 3–5 mukaisesti kustannuksiin avustus myönnettäisiin kuitenkin aina de minimis -tukena. Mahdollisuus myöntää avustusta yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla koskisi siis ainoastaan 13 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuja kustannuksia.

Pääsääntö olisi se, että kehittämistoimenpiteisiin myönnettävä avustus myönnettäisiin kaikkien kustannusten osalta de minimis -tukena. Lähinnä sellaisissa tilanteissa, joissa de minimis -tukea koskeva 200 000 euron enimmäismäärä kolmen verovuoden aikana rajaisi avustuksien myöntämistä hankkeisiin, joihin avustuksen myöntäminen kuitenkin muuten katsottaisiin tarkoituksenmukaiseksi, olisi pykälän 2 momentin nojalla mahdollista poiketa pääsäännöstä.

Jos avustus myönnettäisiin 13 §:n 1 momentin 2 kohdan mukaisesti kustannuksiin yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen nojalla, myöntämisessä sovellettaisiin toimenpiteen sisällöstä riippuen joko ryhmäpoikkeusasetuksen 18 artiklaa, joka koskee asiantuntijapalvelujen hankintaa pienille ja keskisuurille yrityksille, tai 28 artiklaa, joka koskee pienten ja keskisuurten yritysten innovaatiotoimintaa.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin mahdollisuudesta myöntää avustus myös niin sanottuna väliaikaisena valtiontukena. Ehdotettu 3 momentti olisi voimassa 31.12.2021 saakka, koska EU:n tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaolo päättyy tämänhetkisen tiedon mukaan tuolloin. Avustuksen myöntäminen väliaikaisena valtiontukena edellyttää, että päätös tuen myöntämisestä tehdään tilapäisten valtiontukipuitteiden voimassaollessa eli viimeistään 31.12.2021.

17 § Kehittämistoimenpiteisiin myönnettävän avustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlaskettu enimmäismäärä

Pykälän 1 momentti sisältäisi voimassa olevaa asetusta vastaavasti viittauksen yleiseen ryhmäpoikkeusasetukseen sekä vähämerkityksistä tukea (de minimis) koskevaan asetukseen, joissa säädetään tukien kumulaatiosta. Tukien kasautumisesta säädetään yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 8 artiklassa ja vähämerkityksistä tukea koskevan asetuksen 5 artiklassa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin kehittämisavustuksen ja muiden valtiontukien yhteenlasketusta enimmäismäärästä silloin, kun avustus on myönnetty tilapäisistä puitteista valtiontukitoimenpiteille talouden tukemiseksi tämänhetkisessä covid-19-epidemiassa annetussa komission tiedonannossa C(2020) 1863 tarkoitettuna väliaikaisena valtiontukena. Jos avustus olisi myönnetty niin sanottuna väliaikaisena valtiontukena noudatettaisiin enimmäismäärän osalta, mitä tukien kasautumisesta edellä tarkoitettussa komission tiedonannossa säädetään. Ehdotettu 2 momentti olisi voimassa 31.12.2021 asti.

3 luku Toimintaympäristön kehittämisavustus

18 § Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus toimintaympäristön kehittämishankkeessa

Pykälässä säädettäisiin prosenttimääräisestä korvauksesta yksinomaan kehittämistoimenpiteitä sisältävässä toimintaympäristön kehittämishankkeessa. Pykälässä säädetyn pääsäännön mukaisesti toimintaympäristön kehittämishankkeessa hankkeesta aiheutuvista muista kustannuksista kuin hankehenkilöstön palkkakustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 40 prosenttia hyväksytyjen palkkakustannusten määrästä. Hyväksyttävistä hankehenkilöstön palkkakustannuksista säädettäisiin 6 §:ssä. Palkkakustannuksiin ei voisi sisältyä hankintakustannuksia ulkoistetuista työpalveluista, kuten esimerkiksi vuokratyövoimasta tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita. Pykälässä tarkoitettua prosenttimääräistä korvausta voitaisiin soveltaa vain hankkeisiin, joissa hankehenkilöstön palkkakustannuksia.

19 § Hyväksyttävät kustannukset ja prosenttimääräinen korvaus toimintaympäristön kehittämishankkeissa eräissä tapauksissa

Pykälässä säädettäisiin 18 §:stä poiketen toimintaympäristön kehittämishankkeissa käytettävästä prosenttimääräisestä korvauksesta sellaisissa tilanteissa, joissa 18 §:ssä säädettyä pääsääntöä ei voitaisi tai ei olisi tarkoituksenmukaista soveltaa. Pykälän 1 momentin mukaan 18 §:ssä säädetystä poiketen toimintaympäristön kehittämisavustukseen sovellettaisiin tässä pykälässä tarkoitettua prosenttimääräistä korvausta, jos avustuspäätöksessä hyväksytyssä hankesuunnitelmassa ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset ovat vähintään 30 prosenttia hankehenkilöstön 6 §:ssä tarkoitetuista hyväksyttävistä palkkakustannuksista tai hankekokonaisuuteen sisällytetty kehittämistoimenpiteiden lisäksi 20 §:ssä tarkoitettu investointi.

Pykälän 2 momentin mukaan 1 momentissa tarkoitetuissa tilanteissa toimintaympäristön kehittämisavustuksen perusteeksi hyväksyttäisiin hankkeen välittömät kustannukset. Hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat momentin 1 kohdan mukaan 6 §:ssä tarkoitettut palkkakustannukset. Palkkakustannuksiin ei voi sisältyä työvoiman vuokraamisesta aiheutuvia hankintakustannuksia tai muille kuin avustuspäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita.

Lisäksi 1 momentin 2 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat ulkopuolisten palvelujen ja asiantuntijoiden käytöstä aiheutuvat kustannukset. Niihin voitaisiin hyväksyä hankkeen sisällölliseen toteuttamiseen liittyvistä konsultointi- tai muista asiantuntijapalveluista aiheutuvat kustannukset.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin prosenttimääräisestä korvauksesta pykälässä tarkoitetuissa tilanteissa. Ehdotetun 3 momentin mukaan hankkeen muista kuin 2 momentissa tarkoitetuista välittömistä kustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 7 prosenttia 2 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Lisäksi 3 momentissa säädettäisiin kustannuksista, jotka hyväksyttäisiin prosenttimääräisen korvauksen perusteeksi.

Momentin 1 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen käyttöön varatuista toimitiloista, koneista ja laitteista aiheutuvat kustannukset. Toimitiloista aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitettaisiin vuokratkustannuksia sekä muita toimitiloista aiheutuvia kustannuksia, kuten sähkö-, lämmitys-, vesi- ja siivoukustannuksia. Hankkeen käyttöön varatuista koneista sekä laitteista aiheutuvilla kustannuksilla tarkoitettaisiin koneiden ja laitteiden hankinta-, vuokra- ja leasingkuluja, poistoja sekä korjaus- ja huoltokustannuksia.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen matkakustannukset. Prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen henkilöstön matkakustannusten lisäksi myös hankkeeseen liittyvien ulkomaisten vaikuttajatahojen, kuten esimerkiksi toimittajien, Suomen vierailujen matkamenot.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi avustuksen saajaorganisaation taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallinnointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 5 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön osallistumismaksut koulutuksiin ja seminaareihin.

Momentin 6 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen ohjausryhmän kustannukset. Ohjausryhmän kustannukset, kuten kokous- ja tarjoilukulut, asiantuntijoiden palkkiot ja muut korvaukset sisältyisivät prosenttimääräiseen korvaukseen.

Momentin 7 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin henkilöstön rekrytointikustannukset. Rekrytointikustannuksiksi katsottaisiin esimerkiksi työpaikkailmoituksen julkaisemisesta, hakemusten arvioinnista sekä hakijoiden haastattelusta ja testauksesta aiheutuvat kustannukset.

Momentin 8 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Näillä kustannuksilla tarkoitettaisiin mm. julisteista, tietokylteistä, internet-sivujen hankekuvauksista sekä kaikista alue- ja rakennepolitiikan rahastoista rahoitettavien hankkeiden viestintäohjeistuksessa edellytettävistä toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

20 § *Prosenttimääräinen korvaus toimintaympäristön investoinneissa*

Pykälässä säädettäisiin prosenttimääräisestä korvauksesta toimintaympäristön investoinneissa. Pykälän 1 momentin mukaan toimintaympäristön investoinneissa avustuksen perusteeksi hyväksyttäisiin momentin 1–4 kohdissa tarkoitetut hankkeen välittömät kustannukset.

Momentin 1 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat 6 §:ssä tarkoitettavat hyväksyttävät rakentamiseen liittyvät palkkakustannukset. Palkkakustannuksiin ei voi sisältyä työvoiman vuokraamisesta aiheutuneita hankintakustannuksia tai muille kuin tukipäätöksen mukaiselle hankehenkilöstölle maksettuja palkkoja tai palkkioita. Tässä yhteydessä rakentamiseen liittyvillä palkkakustannuksilla voidaan tarkoittaa myös maanrakentamisen palkkakustannuksia.

Momentin 2 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat rakennuskustannukset. Rakennuskustannuksilla tarkoitetaan hankkeen mukaisen rakennuksen tai rakennelman rakentamisesta, laajentamisesta tai hankkeen tarkoittamaan käyttötarkoitukseen muuntamisesta avustuksen saajalle aiheutuvia kustannuksia, kuten rakennusmateriaaleista, suunnittelusta ja muista hankittavista palveluista aiheutuvia kustannuksia. Rakennuskustannuksiin ei lueta 1 kohdassa todetulla tavalla korvattavia palkkakustannuksia tai rakennetun kiinteistön hankintaa ostamalla.

Momentin 3 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat koneiden ja laitteiden hankinta- ja leasingkustannukset. Kustannuksiin voitaisiin sisällyttää myös kone- ja laitehankintoihin kohdistuvat ulkopuolisilta hankittavien asennuspalvelujen kustannukset.

Momentin 4 kohdan mukaan hankkeen välittömiä kustannuksia olisivat aineettomien investointien kustannukset. Aineettomalla investoinnilla tarkoitetaan tekniikan siirtoon liittyvien patenttioikeuksien, käyttö lupien, taitotiedon ja patentoimattoman teknisen tietämyksen hankintaa.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin prosenttimääräisestä korvauksesta toimintaympäristön investoinneissa. Ehdotetun 2 momentin mukaan hankkeen muista kuin 1 momentissa tarkoitetuista kustannuksista hyväksyttäisiin avustuksen perusteeksi 1,5 prosenttia 1 momentissa tarkoitettujen hyväksyttävien välittömien kustannusten yhteismäärästä. Lisäksi 2 momentissa säädettäisiin kustannuksista, jotka hyväksyttäisiin prosenttimääräisen korvauksen perusteeksi.

Momentin 1 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankehenkilöstön työterveyshuollon kustannukset.

Momentin 2 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kirjanpito-, tilintarkastus-, yleishallinto- ja toimistokustannukset. Yleishallinnollisia kustannuksia voivat olla esimerkiksi avustuksen saajaorganisaation taloushallinto- ja tietohallintopalvelut. Toimistokustannuksilla tarkoitettaisiin muun muassa hankehenkilöstön hankkeen hallinnointiin tarvitsemista kalusteista ja toimistotarvikkeista aiheutuvia kustannuksia, puhelin- ja internetkustannuksia sekä ohjelmistoihin liittyviä kustannuksia. Lisäksi tavanomaisiin toimistokustannuksiin sisältyvät kopioinnista, postituksesta sekä kokouksista ja neuvotteluista aiheutuvat kustannukset kuten tarjoilukulut.

Momentin 3 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin henkilöstön rekrytointikustannukset. Rekrytointikustannuksiksi katsottaisiin esimerkiksi työpaikkailmoituksen julkaisemisesta, hakemusten arvioinnista sekä hakijoiden haastattelusta ja testauksesta aiheutuvat kustannukset.

Momentin 4 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin kiinteistön ostamisesta tai vuokraamisesta aiheutuvat kustannukset.

Momentin 5 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin rakennusaikaisesta siivouksesta, lämmityksestä sekä sähkön ja veden käytöstä aiheutuvat erilliset kustannukset. Tässä yhteydessä erillisillä kustannuksilla tarkoitetaan rakennusaikaisia ja ennen rakennusten käyttöön ottoa syntyviä avustuksen saajan palkkakustannuksia tai avustuksen saajan tekemiin urakkasopimuksiin sisällyttämiä erillisiä siivous-, lämmitys-, sähkö- ja vesikustannuksia.

Momentin 6 kohdan mukaan prosenttimääräisellä korvauksella katettaisiin hankkeen tiedotuksesta ja viestinnästä aiheutuvat kustannukset. Näillä kustannuksilla tarkoitettaisiin mm. julisteista, tietokylteistä, internet-sivujen hankekuvauksista sekä kaikista alue- ja rakennepolitiikan rahastojen varoista rahoitettujen hankkeiden viestintäohjeistuksessa edellytettävistä toimenpiteistä aiheutuvia kustannuksia.

21 § *Toimintaympäristön kehittämisavustuksen enimmäismäärä*

Pykälä vastaisi sisällöltään voimassa olevaa yritystukiasetusta.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin toimintaympäristön kehittämisavustuksen enimmäisprosenttiosuuksista.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottavan palvelutoiminnan kehittämiseen myönnettävä avustus myönnettäisiin de minimis -tukena. Säännös perustuu tutkimus- ja kehitystyöhön sekä innovaatiotoimintaan myönnettävää valtiontukea koskeviin EU:n valtiontukisääntöihin, joissa säädetään voittoa tavoittelemattomien tutkimusorganisaatioiden ja muiden innovaatioiden välittäjäorganisaatioiden taloudellisen toiminnan tukemiseen liittyvästä valtiontuesta.

Avustus myönnettäisiin de minimis -tukena silloin, kun kyse on hankkeesta, jossa hankkeen välittömänä lopputuloksena luodaan tai kehitetään pienille ja keskisuurille yrityksille tarjottava palvelu. Jos kyse on esimerkiksi selvityshankkeesta tai toimintakonseptin luomiseen liittyvästä hankkeesta, avustusta ei lähtökohtaisesti myönnettäisi de minimis -tukena, koska tällaiseen hankkeeseen myönnettävään tukeen ei arvioida sisältyvän valtiontukea.

22 § *Avustus pääomasijoitustoimintaan*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin voimassa olevaa asetusta vastaavasti, että toimintaympäristön kehittämisavustusta voitaisiin myöntää julkiselle ja yksityiselle yhteisölle

pääoman merkintään pääomasijoitusrahastoon. Lisäksi pykälässä säädettäisiin, että tällöin toimintaympäristön kehittämisavustukseen ei sovellettaisi 18–20 §:ssä tarkoitettuja kustannusmalleja.

Pykälän 2 momentissa säädettäisiin, että kohdennettaessa avustusta pääomasijoitustoimintaan, noudatettaisiin valtiontukien yleisen ryhmäpoikkeusasetuksen 21 artiklaa.

4 luku Erinäiset säännökset

23 § Muutoshakemus ja muutospäätös

Pykälä olisi uusi ja sen tarkoituksena on tarkentaa valtionavustuksesta yritystoiminnan kehittämiseksi vuosina 2021–2028 annetussa laissa muutoshakemuksesta ja muutospäätöksestä säädettyä. Tarkentavat säännökset koskisivat muutoshakemuksen tekemistä ja muutospäätöksen sisältöä. Laissa säädetään, että muuttuneesta hankkeesta johtuvat kustannukset voidaan hyväksyä aikaisintaan muutoshakemuksen vireille tulosta alkaen.

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin muutoshakemuksesta. Momentin mukaan avustuspäätöksen muuttamista koskevassa hakemuksessa tulee yksilöidä hankkeessa tapahtuneet olennaiset muutokset, joiden vuoksi hanketta ei voida toteuttaa alkuperäisen avustuspäätöksen tai viimeisimmän muutospäätöksen mukaisesti.

Pykälän 2 momentin mukaan muutospäätöksestä ja siihen sisältyvästä kustannuserittelystä on käytävä ilmi, miltä osin hanke muuttuu muutospäätöstä edeltävään avustuspäätökseen nähden ja muuttuneesta hankkeesta aiheutuvien kustannusten tukikelpoisuuden alkamispäivä.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin siitä, miltä osin muutoshakemus on mahdollista tehdä kertakorvaushankkeessa. Momentin mukana kertakorvaushanketta koskevaan avustuspäätökseen voi hakea muutosta ja kertakorvaushanketta koskevaa avustuspäätöstä voidaan muuttaa vain hankkeen toteuttamisajan osalta tai avustuksen saajan yritysmuodon muutoksen perusteella.

24 § Avustuksen maksaminen

Pykälän 1 momentin mukaan avustus maksettaisiin erissä. Ennakko katsottaisiin yhdeksi maksueräksi. Sääntely vastaisi voimassa olevaa menettelyä.

Pykälän 2 momentin mukaan avustuksen maksamisen edellytyksenä olisi, että avustuksen saaja on toimittanut elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselle hyväksyttävän selvityksen hankkeen toteutumisesta ja saavutetuista tuloksista. Hankkeen toteutumista koskevan hyväksyttävän selvityksen tulisi sisältää myös selvitys hankkeesta aiheutuneista toteutuneista kustannuksista siltä osin kuin avustuksen maksaminen perustuu tosiasiallisesti aiheutuneisiin kustannuksiin.

Pykälän 3 momentissa säädettäisiin, että avustuksen viimeisen erän maksamista tulisi hakea avustuspäätöksessä asetetussa määräajassa, kun kyse on kokonaisuudessaan kansallisin varoin rahoitetusta avustuksesta. Euroopan unionin varoista osarahoitettujen avustusten osalta avustuksen viimeisen erän maksamisesta säädetään Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikan hankkeiden rahoittamisesta annetun lain (1), *rahoituslaki*, 28 §:ssä. Koska sääntely poikkeaa tältä osin riippuen siitä, onko kyse kokonaan kansallisin varoin rahoitetusta avustuksesta vai EU-osarahoitteisesta avustuksesta, sisältäisi ehdotettu 3 momentti selvyyden vuoksi myös informatiivisen viittauksen rahoituslain 28 §:ään.

25 § *Ennakon maksaminen*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin avustuksesta maksettavan ennakon määrästä. Ennakkoa voitaisiin maksaa enintään 30 prosenttia myönnetyn avustuksen määrästä. Avustuksen hakijan tulisi perustella ennakon tarve. Perustelut ennakon tarpeelle esitetäisiin avustushakemuksessa. Ennakon enimmäismäärä vastaa voimassa olevassa yritystukiasetuksessa säädettyä.

Pykälän 2 momentin mukaan maksettu ennakko vähennettäisiin kokonaisuudessaan hankkeen ensimmäisestä maksatushakemuksen perusteella suoritettavasta maksuerästä. Maksetun ennakon vähentäminen lähtökohtaisesti yhdessä osassa ensimmäisestä haetusta maksuerästä olisi tarkoituksenmukaista, koska ennakon käyttöä lisäämällä pyritään vähentämään maksatushakemusten ja maksuerien yhteismäärää ja siten keventämään maksatuksen hakemisesta avustuksen saajille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa ja toisaalta keventämään myös viranomaiselle maksatushakemusten käsittelystä aiheutuvaa työmäärää.

Lisäksi 2 momentissa säädettäisiin ennakon vähentämisestä tulevista maksueristä siinä tapauksessa, että ensimmäinen maksatushakemuksen perusteella suoritettava maksuerä ei riitä ennakon kattamiseen. Jos ensimmäinen maksuerä ei riittäisi maksetun ennakon kattamiseen, jäljelle jäävän ennakon osuus vähennettäisiin seuraavista maksueristä, kunnes ennakko on tullut kokonaan vähennetyksi. Tällainen tilanne voisi syntyä esimerkiksi siinä tapauksessa, että avustuksen hakijan jättämä maksatushakemus sisältäisi tukikelvottomia kustannuksia ja maksatushakemus voitaisiin hyväksyä vain osittain.

26 § *Voimaantulo*

Pykälän 1 momentissa säädettäisiin, että asetus tulisi voimaan . . .2021.

Pykälän 2 momentin mukaan asetuksen 7 §:n 2 momentti, 8 §:n 2 momentti, 16 §:n 3 momentti ja 17 §:n 2 momentti olisivat voimassa 31.12.2021 saakka.

3 Ehdotuksen vaikutukset

Asetusehdotuksen keskeinen muutos voimassa olevaan yritystukiasetukseen verrattuna on uusien kustannusmallien käyttöön ottaminen. Uusien kustannusmallien käyttämisen arvioidaan keventävän erityisesti yrityksille avustuksen maksatusvaiheessa aiheutuvaa

hallinnollista taakkaa. Yrityksille aiheutuvaa hallinnollista taakkaa voidaan vähentää myös avustusennakon käyttöä lisäämällä, sillä ennakko voitaisiin maksaa avustuspäättöksen perusteella, eikä sitä olisi tarpeen hakea erillisellä maksatushakemuksella. Yritysten hallinnollisen taakan voidaan ennakoiden maksun myötä arvioida vähentyvän myös sen vuoksi, että ainakin osassa hankkeita yritysten ei ole enää tarpeen hankkia siltarahoitusta hankkeen alkuvaiheen rahoittamiseksi. Varsinaisen hallinnollisen taakan vähentymisen lisäksi ennakon maksaminen voi vähentää myös yrityksille aiheutuvia rahoituskustannuksia, kun niiden ei ole tarpeen samassa määrin hankkia ulkopuolista siltarahoitusta.

Asetusehdotuksessa on pyritty selkeyttämään asetuksessa tarkoitettuja avustuksia koskevaa sääntelyä siten, että asetuksessa säädettäisiin aiempaa selkeämmin siitä, miltä osin avustusten käsittelyssä noudatettaisiin tukikelpoisuusasetuksen ja rahoitusasetuksen säännöksiä. Sääntelyä selkeyttämällä voidaan edistää yhtenäisten toimintatapojen kehittymistä avustusasioita käsittelevissä viranomaisissa ja siten tehostaa viranomaisten toimintaa.

[täydentyy]

4 Valmistelu ja lausuntopalaute

Asetusehdotus on valmisteltu työ- ja elinkeinoministeriössä.

Ehdotuksesta pyydettiin lausunnot...

5 Voimaantulo

Ehdotetaan, että asetus tulee voimaan x.x.2021.